

Cap. I I.

van Hollandt, Zeelandt ende Vlaenderen.

19

Om't lant
vā Schou-
wen te
kennen.

Den Ban-
jaert.

daer op verbalt/doet hem op aen drie ofte vier hooge-lanck-achtiche witte dupnen/diemen de Wollacken noemt/de westersche is de hoogste ende langhste/men siet daer oock op't landt sommighe kercken met klepne spitsen/maer op't zynd-epnde nae Zeelandt toe/is een hooge vierkante platte kerck. Brouwershaven heeft een spits toorenken/ende het lant van Schouwen streckt hem buntē oostelijcker als de ander Landen/daer deur het ooc wel te kennen is. Van het west-epnde van't lant Schouwen streckt hem een quaet lanc Rif af/wel twee mylen weeghs oft meer in Zee/ geheeten de Banjaert: van't ypterste epnde van dit Rif tot de Botkil toe/ ist zynd-zyndwest/en niet sulcken cours en salmen die niet missen.

Aldus ist landt van Schouwen ghedaen, alst onrent
twee mylen dweers van u is.

Browers haven.

V I.

Hoemen 't Veergat in seylen sal.

Dit het Veergat in te seyen/so en ist niet gheraden hem eerder in't gat te vegeven/voor dat de vloet half verloopen is/want de achter-ebbe ende voorvloet vallen recht dweers over de Banjaert de Room-pot in/na het landt van Schouwen toe/maer als de vloet half verloopen is/so valtse recht het Veergat in. Een zynden en noorden Mane marckt in't Veergat het hoochste/ende re ooste ende weste Mane het laechste water/ maer als de Mane zyndoost ofte noordwest is/dan ist water aldaer de twee derdendeelen ghewassen.

Het Veer-
gar in te
seylen co-
mende van
benoorden.

Wilt ghy het Veergat in seyen/komende van benoorden/ so en komt het landt van Schouwen ofte de Banjaert niet nader als op seve vadem/want op de Banjaert en ist tot sommighe plaetsen niet meer als vier ofte vijf voet diep/ en oock wel droogher:maer daer over ist seven/ acht ende negen vadem streeck-grondt/seylt daer buntē omme/so langhe tot dat Oostcappelen komt een half schips lengde beoosten Middelburgh/seylt dan op die mercken aan nae Walcherē toe/so langhe tot dat de cooren van West-kercke ende Coortgen over een comen/ ofte dat den cooren vant Coortgen comt te

staen een handt-spaect lenghde bezypden den plompen too-
ren van Westkercke/seylt dan daer op aen/soo vindt ghy de
eerste tonne/maer en comt de strandt van Walcheren niet na-
der als op seven ofte acht vadē/want ghy soude anders lich-
telijck seyen achter een steert/gheheeten den Onrust/die van
Walcheren comt af-schieten. Het landt van Schouwen ofte
de Baenjaert en meucht ghy ooc niet naerder comē als acht
vadem/want die is heel stepl. De eerste tonne leyt op acht va-
dem aē de zyndwal: als ghy by de eerste tonne komt/ so kon-
dy de tweede welsien/ ende so voort van d'een tot d'ander/al-
le de vier tonnen moetmen in't inne-comen aen stuerboort la-
ten legghen/ende men moet daer dicht by langhs seyen/het
is daer aen byde zyden heel schorre ende stepl. Als ghy nu
binnen de binneste zyjt/ soo kiest dan het Steplandt/ende
loopt daer dicht by henen op drie ofte vier vadem/ als ghy
op de Hoofden niet en seylt/ soo en meuchdy aen den Dijck
niet misdoen.

Mercken
om't gate
varen.

V I I.

Om in die Botkil te seylen.

Wilt ghy de Botkil in seylē/so moet ghy verdacht zijn/
Gende u wachten voor de Steenbank:dat is een Banc Sezenbae-
leggende onrent anderhalf myl van't lant van Wal- Merkeu
cheren af langhs der Zee/streckende tot aen de Botkil. De van de
mercken van dese Banc zijn dese:daer staet een tooren tus- Steen-
schen Oostcappelen en Westcappelen/geheeten Domburgh/baak:
als nu den tooren van Middelburgh comt te staē in't middē-
tusschen Oostcappel ende Domburgh/so zyjt ghy op't oost-
epnde van dese Banc: ende als Middelburgh ende Dom-
burgh over een comen/ dan zyjt ghy te midden neffens dese
Banc:maer als Westcappelen comt oostzyndoost van u/of-
te in een swarte valepe van de dupnen/ dan zyjt ghy neffens
dat west-zynde van de selue Banc.

Steenbae-
Merkeu
van de
Steen-
baak.

Wilt ghy binnen ofte beoosten dese Banc omme in de Botkil seyen/so set den voorleyden tooren van Middel- Om beo-
burgh half wegentusschen Oostcappelen ende Domburgh/ ten de
maer Oostcappelen naest/ende loopt so nae de strandt toe/op Steenbae-
vijfthalf/vijf ende sextehalf vadem/ ende loodet so by de wal in Botkil
langhs. Maer als ghy comt tussche Domburgh ende West- te seylen.
cappelen/soo loopt daer een sandt van de wal af/ gheheeten
de Cloots/daer moet ghy u voor wachten/ seylt daeromme de Cloots.
C 2

zypd-